Zasady delimitacji obszarów rewitalizacji i definiowania programów rewitalizacji na terenach wiejskich województwa lubelskiego

Obszary zdegradowane na terenach wiejskich mają inny charakter niż w miastach. Jednocześnie z uwagi na drobniejszą skalę osadnictwa, odmienne są możliwości diagnozowania problemów i tworzenia programów rewitalizacji, a nawet sposoby rozwiązywania problemów. Dlatego w gminach wiejskich ustala się następujące zasady przygotowania programów rewitalizacji:

1. Dokumentem źródłowym dla programu rewitalizacji winna być gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych zwana dalej Strategią, opracowywana obligatoryjnie na mocy ustawy o pomocy społecznej, która stanowi: *Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.*
2. Diagnozę gminy opracowuje się uwzględniając problemy zidentyfikowane w Strategii, analizując wskaźniki odpowiednie do zdiagnozowanych w niej problemów w skali sołectw, a następnie uzupełniając je analizą wskaźników gospodarczych, środowiskowych, infrastrukturalnych lub przestrzennych w tej samej skali.
3. Jako obszary zdegradowane uznaje się te sołectwa, w których stwierdzono gorsze niż średnia w gminie wskaźniki problemów społecznych, współwystępujące z gorszymi wskaźnikami dotyczącymi co najmniej jednego z problemów o charakterze gospodarczym, środowiskowym, infrastrukturalnym lub przestrzennym.
4. Obszar rewitalizacji ustala się, wybierając z obszarów zdegradowanych te sołectwa, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów, przy czym, z uwagi na wymóg koncentracji przestrzennej, łączna powierzchnia wybranych sołectw nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie stanowi więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Jeśli ten warunek nie może być spełniony, obszar rewitalizacji wyznacza się na zasadach określonych w Wytycznych. Zalecane jest uzgodnienie tego wyboru na zebraniu sołtysów gminy lub w innej formie konsultacji społecznych.
5. Cele programu określa się przy udziale sołtysów wsi obszaru rewitalizacji (lub osób przez nich wskazanych), dopuszczając różne ich określenie dla każdego z sołectw, przy czym:
    a. co najmniej połowa z nich powinna wynikać z celów Strategii i służyć ich realizacji
    b. wszystkie cele programu powinny odnosić się do zdiagnozowanych problemów, prowadząc do ich rozwiązania
    c. cele programu dla każdego z sołectw powinny wynikać z ustaleń zebrania mieszkańców
6. Na podstawie zaakceptowanych celów określa się listę projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, akceptowaną przez społeczność sołectwa i odpowiadającą kryteriom SMART (być szczegółowe, mierzalne, adekwatne do potrzeb, realistyczne i osadzone w czasie). Projekty i przedsięwzięcia powinny być opisane i uzasadnione, z wykazaniem oczekiwanych rezultatów i wpływu na redukcję zdiagnozowanych problemów, a także z podaniem przewidywanych źródeł finansowania

7. Opis zasad realizacji programu, z uwzględnieniem udziału sołtysów (lub osób przez nich wskazanych) w procesie koordynacji i społecznego monitorowania wdrażania programu
8. Program rewitalizacji gminy wiejskiej powinien zawierać co najmniej:
    a. diagnozę z odniesieniem do ustaleń Strategii i wyznaczeniem obszarów (sołectw) zdegradowanych wg punktów 1, 2 i 3
    b. określenie obszaru rewitalizacji wraz z uzasadnieniem wg punktu 4
    c. określenie celów programu wg punktu 5
    d. listę projektów i przedsięwzięć, wg punktu 6
    e. udokumentowanie współpracy z sołtysami i udziału mieszkańców w określaniu celów, projektów i przedsięwzięć
    f. opis zasad/metod realizacji programu wraz z zasadami monitorowania wg punktu 7.